

A photograph of a woman with blonde hair tied back in a ponytail, wearing a light-colored jacket over a dark top, bending over to smell a small cluster of purple flowers. She is in a garden setting with other people blurred in the background.

MILJØPUNKT AMAGER ÅRSPLAN 2015

Foto: Flora Tosti

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning 3

Miljøpunkt Amagers vision	3
Miljøpunkt Amagers opgave	3
Historisk baggrund	4
Miljøpunkt Amagers geografiske område	4
Miljøpunkt Amagers arbejdsmetoder	5
Lokalt miljøkontor	6

2. indsatsområder 7

GRØNNE NETVÆRK	8
GRØN BYDEL	10
MILJØAMBASSADØRER	12
KLIMATILPASNING	14
AFFALDSFOREBYGGELSE OG GENBRUG (AMAGER ØST)	16
BEDRE CYKLISTER PÅ AMAGER (AMAGER ØST)	18
FORMIDLING	20

3. Økonomi 21

AKTIVITETS BUDGET FOR AMAGER ØST	21
AKTIVITETS BUDGET FOR AMAGER VEST	21

M I L J Ø P U N K T

1. Indledning

Denne årsplan beskriver den forventede indsats for 2015 i Miljøpunkt Amager. Årsplanen bygger på indsatsområder udpeget i samarbejde med lokaludvalgene på Amager.

Årsplanen beskriver de mere overordnede rammer, herunder en beskrivelse af Miljøpunkt Amagers baggrund og de overordnede visioner, arbejdsmetoder, samt de prioriterede indsatsområder for 2015.

Miljøpunkt Amager er organiseret som en selvejende fond med egen bestyrelse, der har det overordnede ansvar. Hovedparten af Miljøpunkt Amagers midler kommer fra lokaludvalgene på Amager.

Foto af Flora Tosti. Ideudveksling til Eat Your City konferencen

Miljøpunkt Amagers vision

At alle finder glæde ved at bidrage til en bæredygtig udvikling, så Amager bliver en grønnere, sundere og smukkere del af København.

Miljøpunkt Amagers opgave

Det er Miljøpunkt Amagers opgave at bidrage til at børn, voksne, institutioner, skoler, boligforeninger, grundejerforeninger og virksomheder bliver opmærksomme på deres miljøpåvirkninger, ser dem i en større sammenhæng og får redskaber til at påvirke dem i en positiv retning. Sagt med andre ord er det ikke Miljøpunkt Amagers opgave at skabe ændringer direkte men via andre. Miljøpunktet skal motivere til aktiv deltagelse i udviklingen mod en bæredygtig udvikling.

Miljøpunkt Amagers udgangspunkt er lokalt med øje for regionale, nationale og globale sammenhænge. Der arbejdes ud fra miljømæssig bæredygtighed, men miljøpunktet har et helhedssyn på bæredygtighed, som også omfatter økonomiske, sociale, sundhedsmæssige og kulturelle elementer. Det vil sige, at Miljøpunkt Amager ikke tager initiativ til projekter, som ikke har en miljømæssig dimension, men omvendt gerne deltager, hvis projektet er bredere funderet end blot miljømæssigt. Miljøpunkt Amager skal synliggøre og forstærke handlemulighederne og bidrage til at identificere og overvinde barrierer for en bæredygtig udvikling. Handlemulighederne styrkes bl.a. gennem lokal dialog, opbygning af netværk og formidling af relevant viden og andre kompetencer.

Miljøpunkt Amager ser sig selv som et lokalt laboratorium for bæredygtig udvikling. Et konkret sted hvor man kan bringe sin idé hen, få information om miljøforhold, hjælp til idéudvikling, kontakt til samarbejdspartnere og i sidste ende realisere konkrete miljøinitiativer.

Historisk baggrund

Miljøpunkt Amager (tidl. Agendacenter Sundbyøster) blev etableret i efteråret 2003 på baggrund af et initiativ fra Kvarterløftet i Holmbladsgade og Grøn Guide hos Krunch på Øresundsvej. Den endelige ansøgning til Københavns Kommune blev indsendt af Amager Erhvervsråd, Sundby Lokalråd, Agendaforeningen i Sundby, Grøn Guide hos Krunch og Kvarterløftet i Holmbladsgadekvarteret. Siden har miljøpunktet opbygget et netværk og samarbejde med en række parter inden for kommunale forvaltninger, forsyningsselskaber og institutioner, interesseorganisationer, foreninger, medier, boligforeninger og virksomheder.

Kvarterløftet i Holmbladsgade blev sat i gang i 1997 og afsluttet ved udgangen af 2003. Kvarterløftet var i høj grad baseret på borgernes deltagelse i helhedsorienteret lokaludvikling. Der blev opbygget en solid viden og erfaring i kvarteret om et tværfagligt og tværsektorelt samarbejde mellem borgere og Københavns Kommune og ikke mindst en mangfoldighed af netværk. Beboerne i kvarteret har lagt meget energi i kvarterløftet, og fortsatte i Lokaludvalget for Amager Øst.

Grøn guide-projekterne i Holmbladsgadekvarteret og hos Krunch på Øresundsvej har med tilsvarende vision som Miljøpunkt Amager skabt en række projekter, netværk og samarbejdsparter, der er blevet bygget videre på i miljøpunktet.

Fra 1997 – 2000 havde Hørgården også en grøn guide ansat via boligselskabet 3B, som senere ydede konsulenthjælp til projektet med uddannelse af miljøambassadører i Urbanplanen. Et projekt som i høj grad har inspireret miljøpunktet, der siden 2005 har uddannet 180 kvinder i miljøforhold.

Selvom Miljøpunkt Amager fra 2003-2008 kun dækkede Amager Øst har miljøpunktet samarbejdet med forskellige parter i Amager Vest. Det gælder f.eks. Arealudviklingsselskabet By & Havn (tidl. Ørestadsselskabet) om

Ørestad Mobile Øko-haver, Partnerskabet i Urbanplanen om mobile haver, miljøfestival og cykelkursus for kvinder samt en række virksomheder, der har deltaget i forskellige miljøprojekter.

Ved årsskiftet 2007/2008 blev nye lokaludvalg etableret i de to bydele Amager Vest og Amager Øst, der bl.a. har til formål at fremme det lokale demokrati. Netop den lokale forankring har Miljøpunkt Amager til fælles med lokaludvalgene.

Fra januar 2008 har Miljøpunkt Amager dækket begge bydele: Amager Vest og Amager Øst, og en opgørelse over projekter viser, at fordelingen i 2010 var særligt lige; hvilket også gælder bevillinger givet til lokale projekter fra Miljøpunkt Amagers miljøpulje.

Fra juli 2011 er Miljøpunkt Amager overgået til driftsstøtte fra lokaludvalgene på Amager. Støtten er beskrevet i aftaleteksten indgået mellem hvert enkelt lokaludvalg og Miljøpunkt Amager.

Uden lokaludvalgenes støtte ville Miljøpunkt Amager ikke eksistere. I forhold til tidligere udvikles Miljøpunkt Amagers årsplan nu i dialog med lokaludvalgene, og der vil derfor fremover være en stærkere tilknytning mellem lokaludvalgene og Miljøpunkt Amager.

Miljøpunkt Amager varetager lokaludvalgenes forpligtelser overfor det lokale miljøarbejde, som det er beskrevet i Kommissorium for lokaludvalg i Københavns Kommune.

Miljøpunkt Amagers geografiske område

Geografisk dækker Miljøpunkt Amager bydelene Amager Vest og Amager Øst eller med andre ord Københavns Kommune på Amager.

Området inkluderer Amager Fælled, Amager Strandpark, Islands Brygge, Sundby Øster, Sundby Vester og Ørestad – i alt bor ca. 115.000 mennesker

tilsammen i de to bydele Amager Vest og Amager Øst, som er delt af Amagerbrogade. I Amager Øst bor der ca. 52.500 personer og i Amager Vest ca. 62.500 personer.

De to bydele har ikke et fælles centrum, men mange forskellige centre – f.eks. ved Amagerbro Metrostation, Islands Brygge, Solvangscentret, Amager Kulturpunkt, Prags Boulevard og Ørestad Boulevard. Bydelene har adgang til vand i både øst og vest; i havnebadet på Islands Brygge og stranden i Amager Strandpark. Der er stort naturområde i Amager Fælled, og således gode muligheder for naturoplevelser, men der er mangel på grønne områder tæt ved bebyggelserne på Amager.

Længst mod syd ligger villaområder i såvel Amager Vest som Amager Øst, mens områderne mod nord primært består af etagebebyggelse. Nye boligområder er kommet til i Ørestad, Islands Brygge samt ved Amager Strandpark. Både nye og gamle boligområder giver nye udfordringer. I Sundholmkvarteret er der både områdeløft og en boligsocial helhedsplan, også Urbanplanen og Holmbladsgadekvarteret har boligsociale helhedsplaner. Alle dele indeholder miljøindsatser, som det er naturligt for Miljøpunkt Amager at være en aktiv spiller i.

Miljøpunkt Amagers arbejdsmetoder

Nærværende årsplan bygger videre på indsatserne fra forrige årsplaner og de større selvstændige projekter der videreføres fra tidligere. Til udviklingen af denne årsplan har Miljøpunkt Amager fået input fra en række lokale aktører. Det gælder primært lokaludvalgene på Amager, men også Amagerbro Helhedsplan, Amagerbro Kultur, Amager Erhvervsråd og en række borgere på Amager har bidraget positivt med gode ideer til de kommende års arbejde i Miljøpunkt Amager.

Øko Ø Amager vandring

Miljøpunkt Amager lægger i det daglige arbejde vægt på

Konkrete samarbejdspunkter

Miljøpunkt Amager vil i dialog med borgere og professionelle samarbejdsparter om at realisere konkrete miljøprojekter og -indsatser. Gennem opsøgende arbejde, hvor erfahringsopsamling og formidling kombineres, gøres projekter og indsatser konkrete og handlingsrettede.

Miljøpunkt Amager indgår i udviklingsprojekter på både idéudviklings- og organisatorisk plan.

Som eksempel kan nævnes:

- Bicycle Innovation Lab
- Konferencerne Eat Your City (2014) og Dyrk!Høst!Spis! (2013)
- Transportnetværk Amager

Nogle af udviklingsprojekterne udvikles til fyrtårne, der i stigende grad også lyser ud over bydelenes grænser.

Netværk og foreninger

Miljøpunkt Amager vil samarbejde med eksisterende netværk, komme med faglige input og fornyet energi, samt bidrage til etablering af nye netværk, hvor der er behov for det. Miljøpunkt Amager har været med til at starte foreningerne; Ørestad Urbane haver, Miljøambassadørforeningen, Sammen om Bryggen og Ungarnsgadenetværket.

Fra og med 2015 vil arbejdet med netværksskabelse blive prioriteret som et selvstændigt indsatsområde. Det vil styrke Miljøpunkt Amagers muligheder for både at facilitere lokale netværk og at indgå i lokale samarbejder.

Foredrag, udstillinger og møder

Herunder kunne f.eks. indgå demonstration af forskellige miljøtiltag, eller en udstilling i forbindelse med et arrangement afholdt forskellige steder i bydelene. Nogle gange er stedet afgørende for succesen, men først og fremmest udgør aktualitet en væsentlig præmis.

Lokalt miljøkontor

Miljøpunkt Amager ligger i Kvarterhuset på Jemtelandsgade. Miljøpunkt Amager har faste daglige åbningstider, hvor der er åbent for henvendelser og spørgsmål fra alle borgere på Amager.

I Miljøpunkt Amager er der dagligt mulighed for gratis at låne ladcykler, elmålere og mostpresse samt at få gode råd og vejledning til, hvordan man kan spare på strømmen, sortere sit affald, holde pesticidfri have, købe miljøvenligt i dagligdagen og meget mere.

Den daglige dialog og sparring med lokale samarbejdspartnere på Amager gør Miljøpunkt Amager til en særlig værdifuld og lokal ressource for miljøarbejdet, kulturlivet og borgerdrevne aktiviteter på Amager.

2. Indsatsområder

I nærværende årsplan beskrives en række prioriterede indsatsområder som det er aftalt med lokaludvalgene på Amager at Miljøpunkt Amager fokuserer på i 2015. Indsatsområderne er udvalgt og aftalt med hvert af de to lokaludvalg enkeltvis.

Udvælgelsen af de enkelte indsatsområder og deres indhold er resultatet af en længere idéudviklings- og prioriteringsproces, som er blevet gennemført i samarbejde mellem lokaludvalgene og Miljøpunkt Amager. I løbet af året er der blandt borgerne blevet indsamlet ideer, tanker, og forslag til hvordan miljøarbejdet skal gribes an. Dette er sket i forbindelse med Miljøpunkt Amagers forskellige aktiviteter hen over året.

Sammenkoblingen mellem de aktuelle aktiviteter og fremadrettede prioriteringer har givet god mulighed for at udvikle og målrette Miljøpunkt Amagers fremtidsplaner. Dette vil tydeligt kunne aflæses i denne årsplan, hvor projekterne i høj grad sigter på den lange bane, og hvor der arbejdes for at skabe en større faglig tyngde blandt medarbejderne og i det konkrete arbejde.

I Amager Øst er det aftalt, at Miljøpunkt Amager gør en særlig indsats i forhold til Grønne Netværk, Grøn bydel, Miljøambassadører, Klimatilpasning, Affaldsforebyggelse & Genbrug og Bedre cyklister.

I Amager Vest er det aftalt at Miljøpunkt Amager gør en særlig indsats i forhold til Grønne Netværk, Grøn Bydel, Miljøambassadører og Klimatilpasning.

I forhold til de tidlige år har begge lokaludvalg valgt at prioritere et nyt indsatsområde. Det nye område er Grønne Netværk. Hertil kommer at der nu er sammenfald mellem fire af indsatsområderne i de to bydele. En udvikling som vi i Miljøpunkt Amager kun kan bifalde, da den større

sammenhæng mellemarbejdsprocesserne, giver en større faglig kapacitet og en mulig synergieffekt på de fælles indsatser.

Årsplanens form og funktion

Under hvert indsatsområde er beskrevet mindst et konkret prioritert projekt. Nogle af indsatserne er stadig i planlægningsfasen, hvorfor der i beskrivelserne er forsøgt at give et forklarende overblik omkring mål og midler.

I tillæg til de prioriterede projekter vil der under indsatsområderne også være beskrevet potentielle sekundære projekter. De sekundære projekter er projekter, der lægger sig naturligt op ad de prioriterede projekter, og som ligger i tråd med Miljøpunkt Amagers generelle vision for det lokale miljøarbejde. Hertil kommer, at miljøpunktet løbende afsøger mulighederne for at tiltrække yderligere eksterne finansiering til indsatsområderne.

Miljøpunktet vil i begrænset omfang, og så vidt økonomien tillader det, også arbejde med ikke prioriterede indsatsområder, dels af hensyn til den generelle borgerbetjening og dels fordi der kan vise sig muligheder og potentialer i forhold til fremtidige aktiviteter og eksterne støtte- og fondsmidler.

GRØNNE NETVÆRK

Et centralt redskab i Miljøpunkt Amagers miljøarbejde er at samarbejde med lokale netværksorganiseringer (boligforeninger, grundejerforeninger, virksomheder og lignende) samt bidrage aktivt til etablering af nye netværk og fællesskaber. I den sammenhæng arbejder Miljøpunkt Amager løbende med at identificere og udvikle samarbejdsrelationer med gode lokale aktører om det lokale miljøarbejde på Amager.

Grøn energi i grønne netværk

Som en del af arbejdet med grønne netværk er det naturligt at arbejde aktivt for at inddrage løsninger og aktiviteter fra Miljøpunkt Amagers andre indsatsområder, herunder vil vi specifikt søge at promovere energibesparende tiltag samt løsninger baseret på vedvarende energi i boligforeningerne, men arbejdet inddrager også indsatser for klimatilpasning, deleordninger, bæredygtig trafik og alle de andre indsatser Miljøpunkt Amager daglig arbejder med.

De gode kræfter i det lokale miljøarbejde

Gennem de lokale netværk opstår et værdifuldt lokalt tilhørsforhold, et ejerskab og en naturlig følelse af ansvar for udviklingen på Amager. For Miljøpunkt Amager betyder samarbejdet med netværkene, at arbejdet med at gøre Amager til et bedre og grønnere sted at bo engagerer en række kompetente og engagerede lokale borgere og organisationer, hvis engagement spredes sig som ringe i vandet i gader og gårde på Amager. I det fællesskab opstår en synergি, hvor selv komplicerede miljøprojekter bliver mulige at løfte.

Prioriterede projekter:

LOKAL KONFERENCE FOR GRØNNE NETVÆRK

Vi vil som en konkret opstart af arbejdet med grønne netværk på Amager afholde en lokal såkaldt "Open space" konference, hvor vi vil invitere alle de

engagerede, nysgerrige og dem der ønsker at skabe grønne fællesskaber i deres lokalområde, samt lokale aktører og oplægsholdere med praktisk eller teoretisk viden eller erfaring på netværksområdet.

Formålet med konferencen er at skabe et åbent, frit og selvorganiserende forum, hvor deltagerne organiserer sig i større eller mindre grupper med fælles interesser og behov. Herigennem skabes der grobund for nye eller forstærkede lokale netværk, der kan understøtte det lokale miljøarbejde.

Miljøpunkt Amager vil i særlig grad bruge konferencen til at identificere lokale ressourcepersoner med lyst, energi og ideer til at fungere som initiativtager til grønne forandringer i deres lokalområde, gade og/eller boligforening samt at få konkrete ideer, og input til hvordan det lokale miljøarbejde kan gribes an.

OPSTART OG ETABLERING AF NYE GRØNNE NETVÆRK PÅ AMAGER

Indsatsen for opstart og etablering af flere grønne netværk på Amager bygger på følgende tre hovedindsatser:

- **Identifikation af egnede områder.** Vi vil aktivt arbejde med at identificere potentielle områder, egnede gader eller gårde, og hvor der er interesse fra de lokale i at etablere grønne netværk.
- **Kontakt, rekruttering og opstart.** Vi vil kontakte beboere og andre potentielle samarbejdspartnere i de identificerede områder (f.eks. lokale kirker, skoler, fritidsklubber eller de lokale erhvervsdrivende), og hvis der er interesse og engagerede lokale samarbejdspartnere vil vi aktivt engagere os i opstart og indledende drift af grønne netværk. Helt konkret vil vi arbejde for at få etableret mindst et nyt grøntgerne tre grønne beboernetværk i Amager Øst og mindst et nyt grøntgerne tre grønne beboernetværk i Amager Vest.
- **Promovering af muligheden for støtte til etablering af netværk.** Miljøpunkt Amager vil aktivt oplyse om muligheden for støtte til opstart af netværk i bydelen. Dette vil vi gøre gennem informationskampagner,

hvor vi vil gøre brug af vores allerede etablerede kommunikationskanaler (hjemmeside og facebookside) samt gennem artikler, trykte publikationer og direkte kontakt til interessererde ved udendørs events og andre arrangementer i bydelen.

DET GRØNNE BOLIGFORENINGSNETVÆRK

Miljøpunkt Amager arbejder allerede med et netværk bestående af medlemmer fra bestyrelserne i de større boligforeninger på Amager. Netværket er stadig i opstartsfasen og har fortsat brug for støtte og videreudvikling. Vi vil i vores arbejde med De Grønne Boligforeninger arbejde målrettet på at promovere løsninger som bedst indarbejdes gennem netop boligforeninger frem for gennem enkeltpersoninitiativer. Specifikt vil vi arbejde for en udbredelse af delebilsordninger samt aktivt arbejde for at boligforeningsbestyrelserne indtænker energibesparende tiltag og grøn/vedvarende energi i deres boligforeningers fremtid.

HÅNDBOG FOR VEJLAV

Bispebjerg lokaludvalg arbejder på at lave en opdateret udgave af deres "Håndbog for vejlav" fra 2004. Miljøpunkt Amager er blevet bedt om at deltage i udformningen gennem en følgegruppe. Miljøpunkt Amagers bidrag til håndbogen vil i særlig grad knytte sig til arbejdet med klimatilpasning på gader og veje.

Miljøpunkt Amager vil kunne bruge håndbogen aktivt i arbejdet med etablering og udvikling af lokale grønne netværk.

Ud over de prioriterede projekter, ser vi muligheder i disse projekter:

FORTSAT STØTTE TIL ALLEREDE ETABLEREDE NETVÆRK

Ud over de ovenstående prioriterede projekter vil vi så vidt muligt fortsat arbejde med og støtte op om de netværk vi allerede har været med til at etablere, en del af disse netværk er ved at nå en modenhed hvor de i langt

højere grad kan stå på egne ben og selv varetage den daglige drift og facilitering.

Transportnetværk Amager. Netværket arbejder på et større samkørselsprojekt, der formentlig starter op først i 2015. Miljøpunkt Amager vil så vidt muligt bistå i rekrutteringen til samkørselsprojektet og i netværkets arbejde med fortsat at rekruttere yderligere medlemmer.

Ungarnsgadenetværket. Ungarnsgadenetværket har etableret fælles gadehaver i gaden, holdt loppe- og byttemarkede og undersøger nu muligheden for at etablere et egentligt vejlav med det formål at kunne påvirke kommunen til at gøre deres vej grønnere og mindre trafikeret. Vi vil så vidt muligt fortsat støtte netværket. Det er ydermere oplagt at gøre en indsats for at formidle energibesparende tiltag og promovere grønne energi løsninger i netværket. Samtidig er det oplagt at deltagerne i netværket kan engagere sig fælles i en delebilsordning.

GRØNT NETVÆRK FOR DE SMÅ OG MELLEMSTORE VIKRSOMHEDER

De små og mellemstore virksomheder kan være svære at nå ud til, da ejerne oftest er travle med virksomhedens daglige drift. Miljøpunkt Amager ser muligheder i at undersøge, hvordan de små og mellemstore virksomheder kan engageres mere i bydelens miljøarbejde. Vi vil, hvis vi har ressourcer til det, undersøge hvilke netværk virksomhederne allerede indgår i og om vi eventuelt kan nå dem gennem disse allerede etablerede netværk eller om vi eventuelt skal arbejde mod at etablere et egentligt grønt netværk for de små og mellemstore virksomheder.

GRØN BYDEL

Vi oplever en stor interesse for det grønne område fra borgerne på Amager. Det er både haveejere og folk der ikke har jord, som ønsker at lære mere om, hvordan vi kan dyrke og finde spiselige planter i byen. Den store interesse fra de frivillige kræfter, har dog ofte brug for en faglig opbakning og organisering af aktiviteter. Derfor vil vi fortsat understøtte og virke opsøgende i forhold til at indgå i lokale byrumsudviklingsprojekter, afholde grønne aktiviteter samt understøtte nye og eksisterende byhaver og bylandbrug i begge bydele.

Foto af Maria Riveros. Gadehaver i Ungarnsgade

Prioriterede projekter:

GRØNNE BYRUM

Miljøpunkt Amager vil arbejde på at finde byrum, hvor det er muligt at skabe midlertidige lommeparker og fælles grønne samlingspunkter

PARK(ing) Day

Inspireret af den globale event PARK(ing) Day, vil vi omdanne lokale byrum og parkeringspladser til midlertidige parker og grønne byrum. Hvor PARK(ing) Day kun foregår en dag om året vil vi på Amager arbejde med at have midlertidige anlæg stående i en længere periode - gerne mindst én uge ad gangen. Det er væsentligt, at initiativerne igangsættes i en konstruktiv dialog med lokale borgere og de lokale erhvervsdrivende, så alle oplever initiativerne som positive, inddragende og som noget der skaber værdi i lokalmiljøet.

Grønne byvandringer

Med afholdelse af grønne byvandringer i begge bydele vil vi gennem året fremvise og understøtte den lokale biodiversitet i byens grønne rum. Byvandlerne vil kunne bruges til aktivt at understøtte Københavns Kommune arbejde med at kortlægge og beskytte byens biologiske mangfoldighed jfr. Københavns kommunens Agenda21-plan "Grøn hverdag og Livskvalitet". Vandrerne vil blive gennemført i samarbejde med lokale aktører og eksperter, som har relevant viden og kendskab til området .

Blomstrende by

I samarbejde med bl.a. Blomstrende By (Vesterbro) og Bybi vil Miljøpunkt Amager arbejde med at forskønne byens ikke-befæstende arealer med blomster til glæde for lokale borgere og dyrelivet. Formålet med initiativet er at borgerne på Amager skal have mulighed for at være med til at skabe en smukkere bydel ved at tilså og passe byens vejbede og grønne områder.

DEN SPISELIGE BY

Som følge af efterspørgslen vil vi forsætte fokus på den eksisterende nature ved

- Afholdelse af arrangementer med fokus på bydelenes spiselige planter.
- Deltagelse i Markedsdag på Amagerbrogade sammen med butikkerne.
- Afholdelse af Bytte-plante arrangementer, æblehøstfest på Amager Fælled og lokale aktiviteter med udlån af mostpresse til områder med mange frugtræer.

Derudover vil Miljøpunkt Amager samarbejde med og vejlede lokale initiativer indenfor byhaver og bylandbrug

GRØNNE BØRNEFINGER

Miljøpunkt Amager vil gøre en særlig indsats for at samarbejde med lokale skoler om byhaver for børn ved at afprøve et forløb, der kan styrke elevernes kendskab til urter/planter, dyrkningsmetoder, og hvordan de kan bruges i madlavningen.

Målgruppen for indsatsen er lokale skoler på Amager, herunder folkeskolelærerne, eleverne (i indskoling og mellemtrin) og forældrene.

Samarbejdspartnere vil bl.a. være Den grønne friskole, UrbanplanTen og Naturværkstedet Kløvermarken.

Ud over de prioriterede projekter, ser vi muligheder i disse projekter:

KONFERENCE OM BYHAVER OG BYLANDBRUG

Afholdelse af ny konferencen om byhaver og by landbrug i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltning og de københavnske områdefornyelser på baggrund af erfaring fra dette års Eat Your City konference med over 200 deltagere.

UDSTILLINGSPAVILLON PÅ AMAGER FÆLLED

Udstilingspavillon på Amager Fælled som bruges til Formidlingsaktiviteter om planter, dyr og oplevelser på Amager Fælled.

Miljøpunktet vil søge eksterne fondsmidler til ikke prioriterede projekter, da gennemførelse af projekterne kræver finansiering udover de midler, der er stillet til rådighed for Miljøpunkt Amager. I 2014 indhentede Miljøpunkt Amager over 400.000 kr. til afholdelse af konferencen "Eat Your City".

MILJØAMBASSADØRER

Miljøpunkt Amager har i en årrække arbejdet med uddannelse af lokale, frivillige miljøambassadører, der gennem familie, venner og naboyer er med til at formidle og vejlede om f.eks. energiforbrug, vandbesparelser og affaldshåndtering i hverdagen. Indtil nu er der på Amager blevet uddannet over 180 miljøambassadører.

Indsatsen vil som noget nyt sigte mod andre målgrupper. Udover at arbejde med at uddannede nye kvindelige miljøambassadører, vil Miljøpunkt Amager opsøge skoler med henblik på at uddanne skoleelever som miljøambassadører. I 2015 vil indsatsen sætte fokus på madspild, som er et stort problem på flere niveauer.

Prioriterede projekter:

NYT MILJØAMBASSADØRUDDANNELSESFORLØB

Minikurset i foråret 2014 har vist at miljøambassadøruddannelsen stadig er en god metode til at give uddybende faglig viden om miljø, som der er et stort behov for, især hos borgere med anden etnisk baggrund. Miljøpunkt Amager vil derfor anvende metoden til at sætte fokus på andre områder indenfor bæredygtighed og tilbyde et forløb om madspild, affaldsforebyggelse og genbrug samt kemi i hverdagen, som herefter videreforsmides i, deltagernes netværk, boligforeninger og lokale foreninger. I indsatsen lægges der vægt på at motivere de uddannede miljøambassadører til selv at søge ny viden og blive selvkørende.

GRØNNE BESØG I LOKALE BOLIGFORENINGER/BOLIGKARRÉER

Miljøpunkt Amager vil forsøge at opnå grønne besøg sammen med de tidlige uddannede miljøambassadører for at

nedbringe forbrug af vand, affald, el og varme. Dette vil bl.a. foregå i samarbejde med Amagerbro Helhedsplan og HOFOR.

SKOLEELEVER SOM MILJØAMBASSADØRER

Miljøpunkt Amager vil udvikle erfaringer med at uddanne skoleelever som miljøambassadører. I første omgang vil det være omkring planlægning og gennemførelse af et forløb om madspild målrettet bydelenes skoler. Eleverne vil få kendskab til forskellige problemstillinger og handlemuligheder i forhold til emnet.

Samarbejdspartnere vil være skoler på Amager, Miljøpunkt Østerbro, Energitjenesten og Miljøstyrelsen.

Årstdagens frugt bliver brugt til at lave æblejuice til Lørdag på Musiktøvet

Ud over de prioriterede projekter, ser vi muligheder i disse projekter:

SMAGEN ER LOKAL

Afholdelse af lokal fællesspisning med en kok fra Rub & Stub, Madklubben Jorden Rundt og lokale supermarkeder samt lokale fødevareproducenter (f.eks. Bybi og lokale bylandbrug).

KURSUS FOR MÆND

Afholdelse af oplæg for mænd så de er rustet til at kunne vejlede andre nydanske mænd om ressourcebesparelser. En oplagt samarbejdspartner er projektet Baba, som er en indsats målrettet etniske minoritetsfædre.

KLIMATILPASNING

Som følge af klimaforandringerne forventes det, at regnmængden i Københavnsområdet vil stige med 30-40 procent i fremtiden, og at regnen vil falde mere koncentreret end tidligere. Byens nuværende indretning gør at regnvandet i udgangspunktet afledes via kloaknettet. Det skaber et pres på kloaknettet, som derfor oftere vil flyde over og skabe lokale problemer som f.eks. vand i kælderen. Det er derfor en god idé at aflaste kloakken ved at skabe lokale områder, hvor vandet kan sive ned eller blive forsinket på dets vej til kloakken.

Indsatsen for klimatilpasning vil i Miljøpunkt Amager sigte på at vejlede borgerne om konkrete klimatilpasningsløsninger og virke opsøgende overfor grundejerforeninger og boligforeninger om etablering af fælles klimatilpasnings- og LAR-løsninger, herunder regnvandsanlæg, grønne tage og brug af regnvand til toiletskyl og lignende.

Målgruppen for indsatsen er grundejer- og boligforeninger på Amager. De naturlige samarbejdspartnere vil være Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning, HOFOR, SGF (Sundbyernes Grundejerfællesskab) og lokale grundejer- og boligforeninger.

Prioriterede projekter:

LOKALT KLIMATILPASNINGSSEKRETARIAT

Miljøpunkt Amager skal være et lokalt klimatilpasningssekretariat, der hjælper lokale borgere, grundejerforeninger, boligforeninger og andre lokale beboerorganiseringer med at komme godt i gang med fælles klimatilpasningsløsninger.

Det lokale klimasekretariat skal fungere som ressourcecenter, hvor vejledning og opsøgende arbejde skaber grundlag for lokalt gennemførte, borgerdrevne klimatilpasnings- og LAR-løsninger.

Det lokale klimatilpasningssekretariat indeholder:

- Målrettet vejledning om lokale løsninger til klimatilpasning på Amager, herunder i særlig grad vejledning til hvorledes der kan indhentes medfinansiering til lokale løsninger.
- Opsøgende arbejde om klimatilpasningsløsninger på gadeplan og i villakvarterer. Det opsøgende arbejde koordineres med Sundbyernes Grundejerfællesskab og har et særligt fokus på fælles klimatilpasningsløsninger.
- Tilbud om foredrag for grundejerforeninger og boligforeninger, der skitserer og anbefaler lokale grønne og fælles klimatilpasningsløsninger.
- Hjemmeside hvor det vil være muligt at hente information om konkrete løsninger og vejledning om økonomiske, juridiske og

administrative forhold ved LAR-projekter. Hjemmesiden vil blive udviklet i samarbejde med Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning, samt HOFOR.

- Løbende vejledning om medfinansiering til fælles og private klimatilpasningsløsninger. Vejledningsarbejdet koordineres med HOFOR.

IDEKONKURRENCE OM GRØN KLIMAVEJ

I samarbejde med lokaludvalgene og Sundbyernes Grundejerfællesskab gennemfører Miljøpunkt Amager en idekonkurrence blandt grundejerforeningerne på Amager om støtte til at skabe en grøn klimavej. Baggrunden for idékonkurrencen er ønske om at hjælpe lokale grundejerforeninger i gang med at etablere fælles og grønne LAR-løsninger på villavejene.

Konkurrencen løber henover årsskiftet 2014/2015 og slutter med kåring af den bedste ide i maj 2015. Vinderen af konkurrencen får midler til at igangsætte et lokalt, fælles klimatilpasningsprojekt. Vinderen udvælges af en jury bestående af repræsentanter fra HOFOR, Københavns Kommune, Sundbyernes Grundejerfællesskab og de to lokaludvalg på Amager.

Ud over de prioriterede projekter, ser vi muligheder i disse projekter:

KLIMATILPASNING I BYDELSPLANNERNE

Miljøpunkt Amagers tætte kontakter til Københavns Kommune og HOFOR skal bruges til at understøtte realiseringen af forslagene om klimatilpasning i bydelsplanerne fra Amager Øst Lokaludvalg og Amager Vest Lokaludvalg.

AFFALDSFOREBYGGELSE OG GENBRUG (AMAGER ØST)

Kommunen vil i stigende grad gerne have lokaludvalgene til at arbejde med forebyggelse, affaldssortering og genbrug. Det skyldes bl.a. aftalen om Amager Ressource Center, hvor der indskrevet et krav om øget genanvendelse. Hertil kommer at Miljøpunkt Amager gennem årene har arbejdet meget med affaldssortering og genanvendelse og derfor har gode faglige kompetencer på området.

Miljøpunkt Amager ønsker med indsatsen af lægge et særligt fokus på hvorledes en nedskalering af hastigheden hvormed værdifulde ressourcer sendes rundt i ressourcekredsløbet kan være med til at skabe værdi for miljø, mennesker og samfund. Mere konkret handler indsatsen om at fremme genanvendelse, lokal udnyttelse af eksisterende ressourcer, samt sikre at affaldssorteringen i husholdningerne opprioriteres.

Prioriterede projekter:

INFORMATIONSKAMPAGNE FOR BEDRE AFFALDSSORTERING

I samarbejde med Københavns Kommune gennemføres en lokal informationskampagne, der i udvalgte boligområder fokuserer på hvorledes beboere i etageejendomme kan forbedre sorteringsgraden.

Der er flere fordele ved øget kildesortering af husholdningsaffald, som det vil være relevant at have med i en informationskampagne. Det handler bl.a. om en mindre affaldsvolumen og mindre affald generelt, færre udgifter til afhentning af det kildesorterede affald, mindre forurening ved transport af affald og generelt med bedre forståelse af ressourcekredsløbet, hvilket i sig selv skaber større miljøforståelsen.

Kampagnen skal gennemføres i samarbejde med Københavns Kommune og Amager Ressource Center.

FOKUS PÅ KOMPOSTERING – OGSÅ I ETAGEEJENDOMME

Et samarbejde gennemføres med lokale boligforeninger om kompostering af det organiske affald. Fokuset rettes også på, hvordan det komposterede affald sikres mod lugtgener og skadedyr, samt hvordan det kan anvendes lokalt som jordforbedringsmiddel på egne grønne arealer i boligforeningerne.

BYTTER OG LOPPER

Som en del af indsatsen for at forebygge affald og fremme genbrug vil Miljøpunkt Amager afholde arrangementer, der giver mulighed for at videreføre, dele eller sælge brugte og aflagte ejendele. Derfor vil Miljøpunkt Amager i 2015 afholde:

- Mindst et byttemarked
- Mindst et loppemarked

Derudover vil Miljøpunkt Amager arbejde med at fremme låne- og deleordninger som en metode til at mindske ressourceforbruget og affaldsmængden da det ikke er nødvendigt at hver borger at anskaffe sig den givne ting.

Ud over de prioriterede projekter, ser vi muligheder i disse projekter:

KOMPOSTBØRS

Miljøpunkt Amager ønsker at indlede arbejdet med at etablere en lokal Kompostbørs, hvor byens komposterede affald fra udvalgte boligkarreer tilbydes byens byhaver, bylandbrug og andre interesserende.

En mulig indgangsvinkel er at kompostbørsen etableres som en socialøkonomisk virksomhed. Det vil kræve en lokal informationskampagne og myndighedsgodkendt distribution af det komposterede affald fra boligkarreerne.

En række stramme regler på området vanskeliggør indsatsen, da det f.eks.

ikke uden videre er tilladt at flytte affald uden for den enkelte matrikel.

Miljøpunkt Amager vil undersøge og afprøve løsninger, som er i overensstemmelse med lovgivningen og de kommunale regulativer på området.

KOMPOST VS. BIOFORGASNING

Undersøgelse af hvad det koster at lave lokal kompostering med humus inkl. vejledning til kompostering (så det ikke går galt) i etageejendomme vs. communalafhentning af usorteret husholdningsaffald, der efterfølgende sendes til bioforgasning.

BEDRE CYKLISTER PÅ AMAGER (AMAGER ØST)

Miljøpunkt Amager fortsætter med at have fokus på cykelområdet primært gennem det fortsatte arbejde med Bicycle Innovation Lab og ved afholdelse af de populære Cykelpitstop.

Bicycle Innovation Lab har siden opstarten i 2011 formået at skabe sig et internationalt navn inden for cykelviden og cykelideer samtidig med at specielt cykelbiblioteket har været med til at sætte Amager på det nationale og internationale landkort. I 2015 og 2016 vil vi arbejde videre med ideerne fra Bicycle Innovation Lab lokalt på Amager, cykelbiblioteket vil være åbent med udlån af cykler, og vi vil fortsætte arbejdet for at få gennemført cykelundervisningsforløb på lokale skoler og gå ind i en mere generel indsats for sikker børnetrafik i bydelen.

Prioriterede projekter:

BICYCLE INNOVATION LABS CYKELBIBLIOTEK

Muligheden for at få kydig vejledning i og muligheden for i praksis at afprøve en anderledes cykeltype før en eventuel investering har vist sig at være grundlaget for cykelbibliotekets succes. Vi vil fortsat stille disse muligheder til rådighed for beboerne på Amager.

Cykelbiblioteket holder åbent hver torsdag mellem 16 og 18 med udlån af cykler på ugebasis og åbent værksted. Vi vil arbejde aktivt på at skaffe flere medlemmer til cykelbiblioteket og knytte flere frivillige til værkstedet og i samarbejde med medlemmer og frivillige udbygge Bicycle Innovation Labs aktiviteter.

BICYCLE INNOVATION LAB – BESTYRELSESARBEJDE OG SEKRETARIAT

Miljøpunkt Amager fortsætter sit arbejde i Foreningen Bicycle Innovation Labs bestyrelse og varetager mindre sekretariatsfunktioner indtil der igen er

skabt økonomisk grundlag for at Bicycle Innovation Lab selv kan varetage de administrative opgaver.

Bicycle Innovation Lab

BØRN PÅ CYKEL

Man kan vurdere kvaliteten af en bys cykelinfrastruktur på antallet af børn der færdes i byen på cykel. Børn er fremtidens trafikanter, og vi vil arbejde aktivt for at få alle Amagers børn op på cyklerne samtidig med at vi arbejder for at gøre Amager til et godt og sikkert sted for børn at færdes på cykel.

Cykelundervisningsforløb til børn

Bicycle Innovation Lab har udviklet cykelundervisningsforløbet "Folkeskolen Cykler". Undervisningsforløbet sigter mod at gøre de deltagende børn til cykelambassadører ved at oplyse og inspirere dem i deres cykelglæde. Undervisningsforløbet er rettet mod skolernes 6. klasser og er gratis for de deltagende skoler. Miljøpunkt Amager vil udbrede undervisningsforløbet til skoler i lokalområdet. Flere skoler har allerede vist interesse, og da flere skoler har udvidet fokus på trafik vil der være grundlag for at gennemføre flere undervisningsforløb.

Sikker børnetrafik - Udvikling af børnetrafikplan for Amager

Der arbejdes for at udvikle en børnetrafikplan for Amager, Miljøpunkt Amager vil deltage aktivt i dette arbejde. Vi vil engagere os i debatten og deltage i workshops og undersøge, hvordan vi i dialog med Amagers skoler kan skabe mere sikkerhed og tryghed for børn i trafikken. Vi ser en børnetrafikplan for Amager, dels som en mulighed for at engagere os i den fysiske udvikling af Amagers cykelinfrastruktur og dels som en mulighed for at bidrage til en indsats for bedre opførsel og mere hensynstagen på cykelstierne. Begge områder er afgørende, hvis Amagers cykelstier skal være trygge for de mindste og mest udsatte af de bløde trafikanter.

CYKELPITSTOP

Miljøpunkt Amagers cykelpitstop, hvor vi forkæler Amagers morgencyklister med et hurtigt cykeltjek og en kop god kaffe, er efterhånden blevet en fast tradition. Vi udvikler stadig på konceptet og vil under kommende pitstopevents fokusere yderligere på kontakten og vidensudvekslingen med de borgere vi kommer i kontakt med under eventen. Vi vil i år afholde et forårss og et efterårs pitstop og eventuelt et vinterpitstop. Under årets pitstop vil vi have specifikt fokus på cyklisternes opførsel på cykelstierne og vi vil promovere gensidig hensynstagen og respekt for ens medcyklister.

Ud over de prioriterede projekter, ser vi muligheder i disse projekter:

FÆRRE KORTE BILTURE

København Kommunes Teknik og Miljøafdeling har rettet henvendelse til os m.h.t. et fremtidigt samarbejde omkring et eller flere cykelfremmende projekter, hvor vores lokalområde evt. vil kunne bruges som testområde. Projekterne omhandler bl.a. en indsats for bedre cykelservice til borgerne og en målrettet indsats for at flytte de helt korte ture fra bil til cykel.

NYE AKTIVITETER I CYKELBIBLIOTEKET

Fremover skal det i endnu højere grad være medlemmerne og de frivillige i Bicycle innovation Lab, der bestemmer hvilke aktiviteter og events

cykelbiblioteket skal fokusere på. Vi vil i samarbejde med medlemmer og frivillige arbejde på at udnytte vores faciliteter bedre og derved nå ud til flere cykelentusiaster og interessererde. Eventuelle nye aktiviteter i cykelbiblioteket kunne være:

- Åbent cykelværksted med adgang for medlemmer til værksted
- Cykelworkshop med undervisning i simpelt cykelvedligehold
- Guidede cykelture med fokus på cykisme på Amager/Kbh
- Cykelcafe med værkstedshygge
- Cykelundervisning for børn

FORMIDLING

Miljøpunkt Amager skal formidle både dybt og bredt, nytænkende og kreativt. Det gælder både i formidling af lokale erfaringer og kontaktmuligheder, samt ved videreformidling af viden og inspiration fra regionale, nationale og globale kilder. Miljøpunkt Amager vil altid opfordre borgere, virksomheder, lokaludvalg og Københavns Kommune til bæredygtig handling ud fra generelle miljøhensyn og med henblik på at mindske klimaforandringerne.

Hjemmeside og sociale medier

Miljøpunkt Amagers hjemmeside og brug af sociale medier skal altid formidle effektivt og engagerende og være et væsentligt udstillingsvindue for Miljøpunkt Amager. Formålet er tillige at åbne Miljøpunkt Amager for kontakter fra lokale og udefrakommende. Hjemmesiden skal løbende

udvikles og vedligeholdes og Miljøpunkt Amagers profil på Facebook skal fungere som bindeledd til hjemmesiden, herunder understøtte formidling af nyheder og eventinvitationer.

Nyhedsbrev

Miljøpunkt Amager udsender i udgangspunktet et nyhedsbrev om måneden (juli undtaget). Nyhedsbrevet skal indeholde oplysninger om konkrete projekter og events som Miljøpunktet afholder samt formidle om generelle miljøforhold, der er af væsentlig betydning for lokalsamfundet. Ved tilmelding til Miljøpunkt Amagers Nyhedsbrev fremsendes en bekræftende mail til den pågældende modtager, så der undgås misbrug og fejlregistreringer i Nyhedsbrevets modtagerliste. Modtagere af Miljøpunkt Amagers nyhedsbrev skal altid have mulighed for at fravælge nyhedsbrevet.

Lokale medier

Miljøpunkt Amager søger at være synlige i lokale medier, med henblik på at formidle konkrete projekter og events, som miljøpunktet afholder og deltager i. Derudover er det et selvstændigt mål, at kendskabet til Miljøpunkt Amager øges. Miljøpunkt Amagers bidrag vil bestå af artikelskrivning og debatindlæg, som der søges optaget i de lokale medier. Der er intet til hinder for at Miljøpunkt Amager indgår aftale med lokale medier om længerevarende samarbejder. Dog indgår Miljøpunkt Amager ikke eksklusive aftaler med enkelte medier.

3. Økonomi

AKTIVITETS BUDGET FOR AMAGER ØST

Den basale drift	310.000 kr.
Grønne Netværk	150.000 kr.
Grøn Bydel	150.000 kr.
Miljøambassadører	150.000 kr.
Klimatilpasning	150.000 kr.
Affaldsforebyggelse og genbrug	150.000 kr.
Bedre cyklister på Amager	150.000 kr.
Øvrige miljøaktiviteter i bydelen	45.000 kr.
I alt	1.255.000 kr.

AKTIVITETS BUDGET FOR AMAGER VEST

Den basale drift	310.000 kr.
Grønne Netværk	150.000 kr.
Grøn bydel	150.000 kr.
Miljøambassadører	150.000 kr.
Klimatilpasning	150.000 kr.
Øvrige miljøaktiviteter i bydelen	45.000 kr.
I alt	955.000 kr.